

Waardevol Tiel

WERKGROEP VOOR CULTUURHISTORIE EN LEEFOMGEVING
UITGAVE FEBRUARI 2021 NO. 2

WAARDEVOL TIEL
voortzetting van:
Milieuwerkgroep Tiel

www.waardevoltiel.nl

Voorzitter:
Arnoud Reijnen

Secretaris:
Nancy Hageman
Simon Vestdijkstraat 19
4003 DX Tiel
[miss_nancyhageman@
hotmail.com](mailto:miss_nancyhageman@hotmail.com)
0655121210

Penningmeester:
Ronald van Lith
Meidoornstraat 12
4001 ZE Tiel
rhvanlith@gmail.com
contributies/donaties
ING betaalrekening:
NL17INGB0003386081
t.n.v.

“WAARDEVOL TIEL”
werkgr cultuurhistorie/leef-
omg. te Tiel
BIC : INGBNL2A

Info en contact:
waardevoltiel@gmail.com

Beste mensen,
Een historisch jaar is ten
einde gekomen. Een jaar vol
mondiale rampen, die een
vergelijking met de plaatsge-
bonden Egyptische plagen
met gemak overtreffen. Ik
noem die rampen niet op,
want u kent ze. Maar daarop
terugkijkend kunnen we
vaststellen dat de wereld klei-
ner is geworden. In die zin dat er geen tientalle jaren of zelfs
eeuwen nodig zijn om kwaadaardige ziekten en milieurampen
over de continenten te verspreiden. Vrijwel alle ruimtevaar-
ders ondergaan een gelijke emotie wanneer zij vanuit de ruim-
te de aarde beschouwen. 'Wat is zij mooi, maar wat klein en
kwetsbaar.' En dat besef van die kleinheid dringt zich ook ten
volle op aan ons, die met de voeten in de klei staan. De bos-
branden van Californië en Australië hebben te maken met die
van Siberië. Droogte in die delen van de wereld komt voort
uit dezelfde bron als de al te overvloedige regens uit een toe-
nemend aantal orkanen en tyfoons, namelijk, zoals u weet, de
toenemende wereldwijde opwarming. Gebeurtenissen elders in
de wereld strekken hun invloed naar ons uit. Waren er in de
tijd van de Sarsepidemie nog niet zoveel Chinezen met budget
voor dure vliegvakanties, in de Coronatijd waren die er wel en
dat bracht het virus de wereld over. Maar dit alles weet u als
milieubewuste, goed geïnformeerde mensen allemaal al. De
vraag is: wat kunnen wij, als kleine, plaatsgebonden milieu-
club doen aan de bestrijding van deze rampen? Dat lijkt niet
veel te zijn. Maar vergist u niet. Er zijn veel milieuclubs als
de onze, die doorgaans zijn verbonden in een federatie. Samen
vormen we een alsmaar stevigere lobby van mensen die besef-
fen wat er op het spel staat. De ommekeer is gaande.

Ton

Een Jaar Lang Waardevol Tiel.

Terugkijkend op het voorbije jaar, hebben de coronagerelateerde beperkingen de activiteiten van onze werkgroep weliswaar doorkruist, maar lang niet tot stilstand gebracht. Het was ook in een ander opzicht een bijzonder jaar, want onze club jubileerde. In 1975 werd de vereniging opgericht door een groepje milieubewuste enthousiastelingen onder de naam Milieuwerkgroep Tiel. Aanleiding was destijds het optreden van de Club van Rome en haar rapport Grenzen Aan de Groei. Wegens verbreding van haar aandachtsgebied werd de werkgroep in 2009 omgedoopt in Waardevol Tiel. Afgelopen jaar bestond de vereniging dus 45 jaar, de leeftijd waarvan men zegt: in de kracht van je leven. We vierden het 35 jarig jubileum, weliswaar één jaar te laat, in 2011, met een minisymposium. Deze keer besloten we echter het jubileumbudget te besteden aan het mede sponsoren van de conservering en plaatsing van het stadsmuurblok ter hoogte van Daisy's IJssalon. We vonden het behoud van deze fundatieresten zeer de moeite en de kosten waard en zagen daarbuiten ook geen kans een viering als in 2011 te organiseren. Het plaatsen van de steenblokken heeft ons in het voorbije jaar enerzijds veel sympathieke en spontane hulp van sponsors opgeleverd, maar anderzijds ook veel hoofdbrekende en soms onbuigzame tegenwerking. Een gevolg daarvan is dat voor het tweede steenblok nu een minder historisch plaats moet worden gezocht.

Door de maatregelen wegens de pandemie hebben we een groot deel van onze maandelijkse vergaderingen moeten annuleren en kon helaas ook de zeer succesvolle cursus Tielologie, waaraan wij in belangrijke mate bijdragen, niet doorgaan. Een hoogtepunt was wel de restauratie van de VVV-kiosk, die ons, gezien de stevige restauratiekosten, een moment boven het hoofd leek te groeien. Maar door deelsponsoring in geldelijke bijdragen of in natura en vooral de verdere financiering door de Stichting Stadsherstel, kon de kiosk in oude luister hersteld worden. Met de eigendomsoverdracht van de Gemeente Tiel aan de Stichting Stadsherstel is het voortbestaan van dit wederopbouwmonumentje afdoende gewaarborgd.

We hebben dit jaar ook weer bijgedragen aan de monumentendag, waarbij het ging om het benaderen van monumenteigenaren met het verzoek hun eigendommen op die dag open te stellen. Samen met andere organisaties werden monumentenroutes uitgestippeld en als gids opgetreden.

Ook iets kleins, wat nog onevenredige moeite kostte, maar in onze ogen niet weinig belangrijk: het plaatsen van een formeel bordje 'Oorlogsgraven' op het gerestaureerde hek van de RK begraafplaats, waarvan het oude bordje was verdwenen. Op verzoek van de Oudheidkamer hebben wij dit jaar haar symposium georganiseerd, dat in veel opzichten een succes werd. Wij vonden een aantal inspirerende sprekers: historici, bouwers en architecten die aan de hand van praktijkvoorbeelden onder meer lieten zien wat een monument voor het straatbeeld betekende en hoe

monumentale bouw met slimme aanpassingen een nieuwe functie kon krijgen. Over de aanloop van publiek mochten wij tevreden zijn. De bovenzaal van de Bellevue was geheel gevuld en dit keer waren er vertegenwoordigers aanwezig van de meeste fracties van politiek Tiel.

Uiteraard hebben wij ons, als oorspronkelijke milieuwerkgroep, ook bezig gehouden met de Regionale Energie Strategie. In de verschillende gespreksgroepen van de RES en daarbuiten, hebben we onze standpunten met het hoe en waarom naar voren gebracht. Hoe het eindresultaat van al die bijeenkomsten er uit zal gaan zien is nog lang niet zeker, maar onze kijk op de materie vond in ieder geval weerklank. Een oud idee van enkele van onze leden om panelen aan de geluidsschermen van de A15 te hangen, wordt tot onze verrassing momenteel uitgevoerd. Door een adviesbureau wordt ook onderzoek gedaan naar mogelijkheden van windturbines en zonnepanelen op en rond de industrieterreinen, wat ook een al tientalle jaren oude wens van ons is. Overigens is dat niet alleen onze verdienste; er zijn meerdere groepen die zich met de RES bezighouden en er hetzelfde over denken.

Bij de dijkverzwaringen wordt, middels zitting in de klankbordgroep, onze stem eveneens gehoord, hoewel onze invloed, zoals die van ieder ander, tamelijk gering is. Rijkswaterstaat en het Waterschap zijn twee handen op een buik en slechts onder zeer grote druk van bevolking en externe deskundigen zijn hun plannen te beïnvloeden, zoals gebleken is uit het afzien van de Varikse nevengeul.

Wat het stedelijk aanzien betreft hebben wij ons weer eens verzet tegen een rigoureuus verbouwingsplan van een monumentwaardig pand en de sloop van een karakteristiek pand uit de Amsterdamse school. Maar helaas zonder resultaat.

Aandacht hebben wij ook meerdere malen gevraagd voor het nog steeds niet correct werkende geluid van het Joodse monument, de illegale verbouwing van een gemeentelijk monument, achterstallig onderhoud van andere monumentale panden en de illegale afsluiting van een openbare steeg. Wij hoopten voor deze kwesties, waarvan sommige al enkele jaren lopen, wat meer belangstelling op te wekken bij het huidige college van B en W, maar tot nu toe hebben wij nog geen resultaten mogen waarnemen. Mogelijk slurpen de perikelen rond de pandemie al haar aandacht op. Samen met de stichting Ark Natuurontwikkeling, probeerden wij organisaties en personen te vinden die het toekomstig beheer van de Kleine Willemswaard op zich willen nemen. Wijzelf, als Waardevol Tiel, zien geen kans om, gezien onze veelheid van activiteiten, het beheer op ons te nemen, maar willen in principe wel als vehikel dienen voor een beheerdersgroep. Enig resultaat lijkt in zicht te zijn, maar het is nog erg onzeker of er voldoende enthousiaste mensen voor het beheer te vinden zijn.

Wij hebben ons dit jaar mogen verheugen over de steun van meerdere sponsors bij de hiervoor genoemde projecten. Die steun doet ons ook in moreel opzicht goed, evenals het groeiend aantal leden dat achter ons staat. Vijfenvertig jaar na onze

oprichting zijn we nog steeds een kerngezonde vereniging met zo'n vijftigtal actieve en ondersteunende leden en tal van sympathisanten, waarop wij desgevraagd een beroep kunnen doen.

Dit jaar hebben wij Frank Schoots, Bert van Setten en Adri van Helden als lid mogen verwelkomen. Helaas betreuren we ook het overlijden van onze leden Haik van Hesteren, mevrouw van Ennen en Carla van Helden, de moeder van Adri.

Cees van Winden heeft zijn actieve lidmaatschap ingeruild voor een eveneens actief lidmaatschap van de vereniging Ter Navolging, die zich, zoals u weet, bezighoudt met het onderhoud en de restauratie van het gelijknamige kerkhof. Maar ondanks dat wij het jammer vinden Cees als lid te verliezen, vinden wij zijn stap ook weer een goede zaak. Want als strijders voor monumentenbehoud dragen wij Ter Navolging een warm hart toe.

Om serieus genomen te worden door de politiek is het overigens zaak dat wij zoveel mogelijk gelijkgestemden achter ons weten te scharen. Als nu ieder van onze leden één iemand die zich in onze doelstellingen kan vinden tot lid weet te maken, dan zou dat ons geweldig helpen. Om de kosten hoeft men dat niet te laten; de contributie bedraagt maar twaalf euro per jaar. Iedereen is altijd welkom en kan meepraten op onze, in normale tijden, reguliere maandelijkse vergaderingen in de prachtige, historisch ingerichte vergaderruimte van Nette Diepeveen.

Dus beste leden, kijk eens om u heen en vind een nieuw lid.

Ton

Vergaderingen.

Het zal duidelijk zijn dat de vergadering op de eerste zaterdag van februari niet zal plaats vinden. Ook de vergadering van maart lijkt er bij in te gaan schieten, tenzij er meer vaart komt in de coronavaccinaties. De agenda is momenteel trouwens ook nogal blank.

We worstelen nog steeds met de plaats en de plaatsing van het tweede en grootste steenblok van de voormalige westelijke stadsmuur. Wij zouden het heel jammer vinden wanneer zo'n historisch object verloren gaat.

Ook is er een gesprek geweest tussen de besturen van Waardevol Tiel en de Oudheidkamer met het gemeentebestuur in de persoon van wethouder Groen. Geпоogd is om gerezen misverstanden en irritaties weg te masseren. Maar wat het gesprek echt heeft opgeleverd, daar moeten we toch zo spoedig mogelijk elkaar over bijpraten en bepalen wat we er mee kunnen.

Ondertussen gaan we ons best doen de coronaregels in acht te nemen en gezond te blijven.

Ton

